



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ  
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ



ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24  
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΙ  
ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2021 [Ν.127(Ι)/2018]**

**ΕΡΓΟ**

**«Αποξήλωση υφιστάμενου υποσταθμού μεταφοράς 132/66/11kV και κατασκευή και λειτουργία νέου υποσταθμού μεταφοράς 132 kV κλειστού τύπου GIS στο Μαρί στην Επαρχία Λάρνακας»**

**(ΛΑΡ/00452/2020)**

**(Αρ. Φακ. 02.10.011.005.004.002)**

**1. Εισαγωγή**

---

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως με σχετική επιστολή με Αρ.Φακ.ΛΑΡ/00452/2020 και ημερομηνία 21.9.2020 διαβίβασε στην Περιβαλλοντική Αρχή διαβούλευση για το έργο «Ανέγερση υποσταθμού μεταφοράς 132 KV κλειστού τύπου». Η Περιβαλλοντική Αρχή ζήτησε την υποβολή Έκθεσης Πληροφοριών καθώς το έργο εμπίπτει στο Παράρτημα ΙΙ των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021. Η Έκθεση Πληροφοριών υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή στις 20.9.2021 από τους μελετητές του έργου.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με σχετικό ηλεκτρονικό μήνυμα της ημερομηνίας 7.10.2021 προς τους μελετητές ζήτησε την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων τα οποία υποβλήθηκαν στις 18.10.2021. Επίσης, με επιστολή της ημερομηνίας 1.11.2021 προς το τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ζήτησε την υποβολή πρόσθετων συμπληρωματικών στοιχείων τα οποία και υποβλήθηκαν στις 17.11.2021

Η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές, λόγω εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις του Έργου στο περιβάλλον. Για το Έργο ζητήθηκαν απόψεις από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, τον Έπαρχο Λάρνακας και τις κοινότητες της περιοχής Βασιλικού.

Απόψεις απέστειλε το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, ο Έπαρχος Λάρνακας, το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και το Τμήμα Αρχαιοτήτων.

Με βάση τις απόψεις των αρχών, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 24 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

## 2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

---

Το Προτεινόμενο Έργο αφορά την αποξήλωση του υφιστάμενου υποσταθμού μεταφοράς 132/66/11 kV και την κατασκευή νέου υποσταθμού μεταφοράς 132 kV κλειστού τύπου GIS.

Σκοπός του Προτεινόμενου Έργου είναι η διαχείριση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τον ηλεκτροπαραγωγό σταθμό του Βασιλικού και η εγκαθίδρυση νέου υποσταθμού ο οποίος θα αποτελέσει κομβικό υποσταθμό και θα συνδεθεί με νέους παραγωγούς. Επιπλέον, ο νέος υποσταθμός θα αντικαταστήσει τον υφιστάμενο, ο οποίος διαθέτει πεπαλαιωμένο και υψηλής επικινδυνότητας εξοπλισμό.

Το έργο θα χωροθετηθεί εντός της βιομηχανικής περιοχής Βασιλικού στην κοινότητα Μαρί της Επαρχίας Λάρνακας εντός του τεμαχίου αρ.495 του Φύλλου Σχεδίου 55/36, συνολικού εμβαδού 3754 m<sup>2</sup> και εμπίπτει εντός των ορίων του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού για το οποίο έχει εκπονηθεί Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) και έχει εκδοθεί Περιβαλλοντική Γνωμάτευση με Αρ.Φακ.02.10.013.015 και ημερομηνία 23.1.2017. Το προτεινόμενο έργο θα καταλαμβάνει έκταση περίπου 609 m<sup>2</sup>.

Σε απόσταση 140 m ανατολικά του προτεινόμενου έργου βρίσκεται ο ποταμός Βασιλικός, ενώ η περιοχή μελέτης εμπίπτει σε πέρασμα – διάδρομο αποδημητικών άγριων πτηνών. Τα εν λόγω θέματα, δηλαδή η παρουσία του ποταμού Βασιλικού και διαδρόμου αποδημητικών άγριων πτηνών έχουν εξεταστεί στο πλαίσιο της ΣΜΠΕ του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού.

Οι γειτνιάζουσες δραστηριότητες στην περιοχή του Βασιλικού είναι κυρίως βιομηχανικές (π.χ. εγκατάσταση παραγωγής τσιμέντου, εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων, εγκαταστάσεις αποθήκευσης καυσίμων, λατομικές, κλπ.) και λιμενικές. Η πρόσβαση στο έργο θα επιτυγχάνεται με τη χρήση του δικτύου επαρχιακών δρόμων της περιοχής, από την διασταύρωση προς Μαρί – Βασιλικό επάνω στο εθνικό οδικό δίκτυο (Αυτοκινητόδρομος Α1 Λευκωσίας – Λεμεσού) στα βόρεια του έργου.

Το έργο θα διαθέτει:

- Δωμάτιο Μεταλλοενδεδυμένων Διακοπών εμβαδού 268 m<sup>2</sup>
- Δωμάτιο Ηλεκτρονόμων εμβαδού 126 m<sup>2</sup>
- Δωμάτιο Συσσωρευτών εμβαδού 14 m<sup>2</sup>
- Δωμάτιο Τηλεπικοινωνιών εμβαδού 21 m<sup>2</sup>
- Δωμάτιο Αυτόματων Διακοπών εμβαδού 164 m<sup>2</sup>
- Αποθήκη εμβαδού 16 m<sup>2</sup>
- Εξωτερικό χώρο στάθμευσης εμβαδού 105 m<sup>2</sup>

Ο προτεινόμενος υποσταθμός μεταφοράς θα είναι δυναμικότητας 2 x 40 MVA με πρόνοια για 3 x 40 MVA και θα συνδέεται με τον Ηλεκτροπαραγωγικό Σταθμό «Βασιλικού» και τον Υποσταθμό «Κοφίνου» μέσω υφιστάμενης εναέριας γραμμής μεταφοράς και με το Τσιμεντοποιείο Βασιλικού μέσω υφιστάμενης υπόγειας γραμμής μεταφοράς.

Ο κύριος εξοπλισμός του Υποσταθμού θα περιλαμβάνει:

- εξοπλισμό υψηλής τάσης (κύκλωμα καλωδίου τροφοδοσίας, κύκλωμα μετασχηματιστή, κύκλωμα διαχωρισμού ζυγών, κύκλωμα ζεύκτη ζυγών),
- κτίριο ελέγχου,
- εξοπλισμό προστασίας και ελέγχου,
- εξοπλισμό μέσης τάσης,
- καλώδια ισχύος και ελέγχου και
- βοηθητικό εξοπλισμό.

Για τη λειτουργία του υποσταθμού θα χρησιμοποιηθούν:

- 2 Μετασχηματιστές 40 MVA 132 / 22 kV
- 14 Διακόπτες 132 kV GIS
- 25 Διακόπτες 22-11 kV

Στο τεμάχιο έχει εγκατασταθεί προσωρινός υποσταθμός και μετασχηματιστής, ούτως ώστε να συνεχιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία του υποσταθμού κατά το στάδιο αποξήλωσης του υφιστάμενου και ανέγερσης του νέου υποσταθμού. Ο προσωρινός υποσταθμός και μετασχηματιστής θα αποξηλωθούν μετά το πέρας των εργασιών και θα μεταφερθούν για να καλύψουν τις ανάγκες άλλου αντίστοιχου έργου.

## **2.1. Αποξήλωσης υφιστάμενου υποσταθμού**

Ο υφιστάμενος υποσταθμός μεταφοράς 132/66/11 kV, με εμβαδόν 420 m<sup>2</sup> θα αποξηλωθεί ακολουθώντας συνοπτικά τις πιο κάτω εργασίες:

- Απενεργοποίηση και αποσύνδεση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού του υποσταθμού.
- Χειρωνακτική αποξήλωση του εξοπλισμού (μηχανήματα, καλώδια, σύρματα κλπ.) και διαλογή του είτε για επαναχρησιμοποίηση του είτε για διάθεση του σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης. Κατά τη χειρωνακτική αποξήλωση του εξοπλισμού θα χρησιμοποιηθούν βοηθητικά μηχανήματα ανάλογα με την περίπτωση (π.χ ανυψωτικά μηχανήματα κ.α.).
- Χειρωνακτική αποξήλωση θυρών και παραθύρων και οποιονδήποτε άλλων δομικών στοιχείων που μπορούν να αποξηλωθούν χειρωνακτικά.
- Κατεδάφιση των υπόλοιπων δομικών στοιχείων του υποσταθμού με μπουλντόζα.

Τα στερεά απόβλητα που θα προκύψουν από την αποξήλωση και κατεδάφιση του υποσταθμού θα διατεθούν σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης.

Η ποσότητα των υλικών αποξήλωσης και κατεδάφισης που μπορεί να προκύψει δεν μπορεί να υπολογιστεί στο παρόν στάδιο με ακρίβεια και ο εργολάβος του έργου θα ετοιμάσει σε επόμενο στάδιο Σχέδιο Αποξήλωσης του σταθμού και Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων, το οποίο θα καταθέσει για έγκριση στις αρμόδιες αρχές.

Στο παρόν στάδιο εκτιμάται ότι θα προκύψουν υλικά τα οποία θα μπορούν να διαχωριστούν και να διατεθούν σε αντίστοιχες μονάδες για διαχείριση ως πιο κάτω:

- Σκυρόδεμα: 270 m<sup>3</sup>
- Χώματα και πέτρες: 1.300 m<sup>3</sup>
- Ανάμεικτα μέταλλα: 4-5 τόνους από το κτίριο
- Μείγματα αποβλήτων δομικών κατασκευών και κατεδαφίσεων: 120 m<sup>3</sup>

Τα πιο πάνω απόβλητα θα διατεθούν σε αδειοδοτημένη μονάδα Α.Ε.Κ.Κ. Επίσης, τυχόν υπολείμματα υλικών που θα προκύψουν κατά το κατασκευαστικό στάδιο του έργου θα διατεθούν επίσης σε μονάδα Α.Ε.Κ.Κ.

Ο εξοπλισμός Υψηλής Τάσης όπως οι μετασχηματιστές, πίνακες ελέγχου, ικρίωματα, διακόπτες ισχύς, πυλώνες και καλώδια ισχύος και ελέγχου αναμένεται να αποξηλωθούν χειρωνακτικά και να μεταφερθούν με τη χρήση εκσκαφέα σε συγκεκριμένο χώρο του εργοταξίου. Τα υλικά αυτά αναμένεται να φορτωθούν ξεχωριστά σε φορτηγό όχημα με τη χρήση εκσκαφέα φορτωτή και να μεταφερθούν στις αποθήκες Διεύθυνσης Μεταφοράς. Ακολούθως η Διεύθυνση Μεταφοράς θα εκδώσει ανοιχτό διαγωνισμό για την εκποίηση του συγκεκριμένου εξοπλισμού σε αδειοδοτημένη μονάδα διαχείρισης.

Τα δομικά στοιχεία από οπλισμένο σκυρόδεμα, τοιχοποιία, πατώματα και λοιπές βοηθητικές εγκαταστάσεις, αναμένεται να κατεδαφιστούν, φορτωθούν και μεταφερθούν από τον εργολάβο του έργου σε μονάδα διαχείρισης με τη χρήση των πιο κάτω μηχανημάτων όπως εκσκαφέα με ερπύστριες, εκσκαφέα με φορτωτή, ανατρεπόμενο φορτηγό και εκσκαφέα με σφύρα.

Στον υφιστάμενο σταθμό δεν υπάρχουν κατασκευές ή μονώσεις από αμίαντο. Οι μετασχηματιστές δεν περιέχουν οποιοδήποτε επικίνδυνο υλικό (PCB), περιέχουν όμως λάδι για την ψύξη τους. Προτού αποξηλωθούν οι μετασχηματιστές το λάδι θα αφαιρεθεί και θα παραδοθεί σε αδειοδοτημένο διαχειριστή.

## **2.2. Κατασκευή έργου**

Πριν την έναρξη των εργασιών κατασκευής θα πραγματοποιηθούν εργασίες καθαρισμού του χώρου του έργου και στη συνέχεια θα γίνει η υλοποίηση των χωματουργικών εργασιών που συνεπάγονται τις εργασίες εξομάλυνσης του εδάφους και τις εκσκαφές.

Το εμβαδόν της επιφάνειας του εδάφους που θα σφραγιστεί κατά την ανέγερση του Προτεινόμενου Υποσταθμού είναι 714 m<sup>2</sup> συμπεριλαμβανομένου του χώρου στάθμευσης, ο οποίος θα επιστρωθεί με οπλισμένο σκυρόδεμα.

Για την τοποθέτηση των υπόγειων καλωδίων, η οποία θα γίνει σε βάθος 2,5 m θα υλοποιηθούν εκσκαφές από τις οποίες αναμένεται να προκύψουν περίπου 740 m<sup>3</sup> υλικού εκσκαφής. Μέρος του υλικού αυτού αναμένεται να είναι κατάλληλο για επιχρωματώσεις και ενδέχεται ότι ένα μεγάλο μέρος του θα χρησιμοποιηθεί για τις υπόλοιπες ανάγκες του έργου. Το εδαφικό υλικό που θα κριθεί ακατάλληλο για τις προαναφερόμενες χρήσεις θα διατεθεί σε αδειοδοτημένη μονάδα διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (Α.Ε.Κ.Κ).

Κατά το στάδιο κατασκευής θα υλοποιηθούν οι πιο κάτω εργασίες:

- Διαμόρφωση του χώρου του εργοταξίου
- Μεταφορά του εξοπλισμού στο χώρο του έργου
- Κατασκευή θεμελίων
- Κατασκευή σκελετού
- Κατασκευή τοιχοποιίας
- Επιχρίσματα
- Τοποθέτηση απαραίτητης υποδομής βασικών υπηρεσιών (νερό, ηλεκτροδότηση, τηλεπικοινωνίες)
- Τοποθέτηση παραθύρων και θυρών, πατωμάτων, ξυλουργικές εργασίες, κλπ
- Εξωτερική τοπιοτέχνηση
- Κατασκευή πεζοδρομίων
- Τοποθέτηση ηλεκτρολογικού και μηχανολογικού εξοπλισμού
- Κατασκευή περίφραξης

Η κατασκευή του νέου Υποσταθμού προβλέπεται να ακολουθήσει τη συνηθισμένη διαδικασία η οποία διεξάγεται στα πλείστα δομικά έργα παρόμοιου τύπου.

Ταυτόχρονα με τα δομικά έργα θα διεξάγεται και η ανέγερση των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων των οποίων σημαντικό μέρος αποτελεί η εγκατάσταση των μετασχηματιστών, του εξοπλισμού, των ηλεκτρικών αγωγών και άλλης συναφούς υποδομής. Σημειώνεται ότι κανένα μέρος της ηλεκτρολογικής υποδομής δε θα κατασκευάζεται επιτόπου αφού όλα τα μέρη θα εισαχθούν έτοιμα και οι εργασίες που θα γίνουν στο χώρο του σταθμού θα αφορούν τη συναρμολόγηση της ηλεκτρολογικής εγκατάστασης.

Η περίφραξη θα αποτελείται από δικτυωτό συρματόπλεγμα από γαλβανισμένο σύρμα ελάχιστου πάχους 2,0 mm και οπών (σχήματος ρόμβου) 50 mm, στερεωμένου επί γαλβανισμένων σιδηροσωλήνων (ορθοστάτες) διαμέτρου 3/4", ελάχιστου ύψους 2,5 m από το έδαφος και σε απόσταση 2,0 m περίπου μεταξύ τους, οι οποίοι θα πακτώνονται στο έδαφος. Επίσης, θα κατασκευαστεί πύλη εισόδου για τη διέλευση των εργαζομένων και των οχημάτων.

Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του Προτεινόμενου Έργου αναμένεται να χρησιμοποιηθούν μηχανήματα και οχήματα που θα μεταφέρουν υλικά από και προς το χώρο του εργοταξίου (εδafικό υλικό εκσκαφών, σκυρόδεμα, σκύρα, υλικά επιχωμάτωσης ή επιπλέον μπάζα). Σημειώνεται πως οι γραμμές μεταφοράς υφίστανται ήδη στην περιοχή και θα πραγματοποιηθούν μόνο μικρές παρεμβάσεις για την διέλευσή τους μέσω του υποσταθμού. Οι γραμμές θα ενώνονται υπόγεια με τον υποσταθμό.

### **2.3. Λειτουργία έργου**

Η λειτουργία του υποσταθμού θα είναι η συνήθης λειτουργία που πραγματοποιείται σε τέτοιου τύπου υποσταθμούς.

Το προτεινόμενο έργο αντικαθιστά υφιστάμενο υποσταθμό, πεπαλαιωμένης τεχνολογίας. Η δραστηριότητα που υφίσταται στο υπό μελέτη τεμάχιο θα είναι η ίδια με την προηγούμενη, με τη διαφορά ότι θα λειτουργεί σύγχρονος εξοπλισμός και σύγχρονες εγκαταστάσεις.

Η εγκαθίδρυση νέου Υποσταθμού ο οποίος θα αντικαταστήσει τον υφιστάμενο θα εξασφαλίζει ότι η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από τον ηλεκτροπαραγωγικό σταθμό του Βασιλικού θα διαχειρίζεται με το μέγιστο βαθμό αποδοτικότητας και θα αποτελέσει κομβικό υποσταθμό που θα συνδεθεί με ιδιώτες παραγωγούς. Επομένως, το Προτεινόμενο Έργο παρέχει την αποδοτικότερη δυνατή διαχείριση της παραγόμενης ενέργειας στοχεύοντας στην καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των καταναλωτών και προσελκύει νέους ιδιώτες παραγωγούς.

### **3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον**

Κατά την κατασκευή του έργου πιθανόν να προκύψουν επιπτώσεις στα πιο κάτω περιβαλλοντικά στοιχεία:

(α) στο **Υπέδαφος και Έδαφος** (από τις εκσκαφές, τις χωματουργικές εργασίες, την κατασκευή του έργου και τη σφράγιση του εδάφους). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν το εμβαδόν της επιφάνειας του εδάφους που θα σφραγιστεί κατά την ανέγερση του Προτεινόμενου Υποσταθμού είναι 714 m<sup>2</sup> συμπεριλαμβανομένου του χώρου στάθμευσης, ο οποίος θα επιστρωθεί με οπλισμένο σκυρόδεμα. Για την τοποθέτηση των υπόγειων καλωδίων, η οποία θα γίνει σε βάθος 2,5 m θα υλοποιηθούν εκσκαφές από τις οποίες αναμένεται να προκύψουν περίπου 740 m<sup>3</sup> υλικού εκσκαφής. Μέρος του υλικού αυτού αναμένεται να είναι κατάλληλο για επιχωματώσεις και ενδέχεται ότι ένα μεγάλο μέρος του θα χρησιμοποιηθεί για τις υπόλοιπες ανάγκες του έργου.

(β) στους **Υδάτινους Πόρους** (από την ετοιμασία του χώρου, τις επιχωματώσεις και την εξομάλυνση του ανάγλυφου, τις διαρροές από ατυχήματα και τα απόβλητα). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν η έκταση της επίπτωσης θα είναι τοπική και με περιορισμένη χρονική διάρκεια.

(γ) στη **Χερσαία Οικολογία** (από τη φυσική απομάκρυνση ειδών χλωρίδας και πανίδας, την αύξηση των επιπέδων αερίων ρύπων, τη διασπορά σκόνης, τον κυκλοφοριακό φόρτο, του θορύβου και δονήσεων). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν, η χλωρίδα και πανίδα της περιοχής του έργου αποτελείται από κοινά είδη, τα οποία δεν παρουσιάζουν σημαντικό ενδιαφέρον, ενώ το βιολογικό περιβάλλον είναι ήδη υποβαθμισμένο λόγω των υφιστάμενων βιομηχανικών αναπτύξεων.

Συνεπώς, δεν αναμένεται να υπάρξουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στο βιολογικό περιβάλλον της περιοχής μελέτης.

(δ) στο **Κλίμα και Ποιότητα του Αέρα** (από τις αέριες εκπομπές από τις μετακινήσεις οχημάτων, τη διεξαγωγή χωματουργικών εργασιών, την κατεδάφιση των υφιστάμενων υποδομών, την κατασκευή του έργου, κλπ.). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν η έκταση της επίπτωσης και η διάρκεια της είναι περιορισμένη.

(ε) στο **Ακουστικό Περιβάλλον** (από τις μετακινήσεις βαρέων οχημάτων και τις κατασκευαστικές εργασίες). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν, τα αυξημένα επίπεδα θορύβου θα είναι βραχυπρόθεσμα, και θα δημιουργηθούν κυρίως κατά τις χωματουργικές εργασίες και σε μικρότερο βαθμό κατά την κατασκευή του υποσταθμού και την εγκατάσταση του εξοπλισμού.

(στ) στις **Μεταφορικές Υποδομές και Στοιχεία** (από τη μεταφορά υλικών προς τη θέση του έργου κατά το στάδιο κατασκευής και εργαζομένων). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν η επίπτωση είναι μάλλον ενδεχόμενη αλλά θα είναι βραχυπρόθεσμη (θα διαρκέσει όσο οι κατασκευαστικές εργασίες) και προσωρινή.

(ζ) στο **Τοπίο** (από τις εργασίες κατασκευής, την εγκατάσταση εργοταξίου και την ανέγερση και παρουσία του έργου). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν οι όποιες οχλήσεις είναι δυνατόν να μειωθούν με κατάλληλες διατάξεις.

(η) **Χρήσεις γης** (από την κατασκευή του έργου). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν δεν αναμένεται να επηρεαστούν οι υφιστάμενες και μελλοντικές χρήσεις γης της περιοχής μελέτης κατά την κατασκευή του έργου, λόγω του βιομηχανικού της χαρακτήρα (βιομηχανική περιοχή βαριάς οχληρίας). Επίσης, οι κατασκευαστικές εργασίες θα διαρκέσουν 5 μήνες περίπου και τα υλικά κατασκευής θα παραληφθούν έτοιμα στο εργοτάξιο για συναρμολόγηση.

Κατά τη λειτουργία του έργου πιθανόν να προκύψουν επιπτώσεις στα πιο κάτω περιβαλλοντικά στοιχεία:

(α) στο **Υπέδαφος και Έδαφος** (από τη μη σωστή διαχείριση ή διαρροή υγρών και στερών αποβλήτων, διαρροές χημικών ουσιών, καυσίμων και ατυχήματα). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν, η έκταση των επιπτώσεων θα είναι σημειακή εντός του χώρου της εγκατάστασης και μόνο σε περίπτωση ατυχήματος.

(β) στους **Υδάτινους Πόρους** (από τη μη σωστή διαχείριση υγρών και στερών αποβλήτων, διαρροές χημικών ουσιών, καυσίμων και ατυχήματα). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν, η έκταση των επιπτώσεων θα είναι μικρή, εντός του χώρου της εγκατάστασης και μόνο σε περίπτωση ατυχήματος.

(γ) στο **Ακουστικό Περιβάλλον** (από την παρουσία μετασχηματιστών). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν οι μετασχηματιστές τάσης ηλεκτρισμού αποτελούν πηγή θορύβου κατά τη λειτουργία τους. Σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές των νέων μετασχηματισμών που θα εγκαταστήσει στον υποσταθμό η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου θα υπάρχει εκπομπή θορύβου της τάξεως των 50 dB(A). Οι μετασχηματιστές θα είναι εγκιβωτισμένοι στον εξωτερικό χώρο και επομένως η μετάδοση του θορύβου δε θα είναι ιδιαίτερα. Η λειτουργία του Προτεινόμενου Έργου δεν αναμένεται να προκαλέσει οποιοσδήποτε σημαντικές τροποποιήσεις στα υφιστάμενα επίπεδα θορύβου της περιοχής μελέτης. Σημειώνεται ότι λόγω των γειτονικών βιομηχανικών δραστηριοτήτων στην περιοχή και της διακίνησης βαρέου και ιδιωτικού τύπου οχημάτων στο τοπικό οδικό δίκτυο τα επίπεδα θορύβου είναι σχετικά υψηλά. Επομένως, η λειτουργία του υποσταθμού δε θα συμβάλει ουσιαστικά στη διαφοροποίηση των επιπέδων θορύβου της ευρύτερης περιοχής μελέτης.

(δ) στις **Μεταφορικές Υποδομές και Στοιχεία**. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν αναμένεται ότι ο αριθμός μετακινήσεων από και προς το έργο θα είναι ιδιαίτερα μικρός κατά το στάδιο λειτουργίας του.

(ε) στο **Τοπίο** (από την παρουσία του έργου). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν οι όποιες οχλήσεις είναι δυνατόν να μειωθούν με κατάλληλα μέτρα.

(στ) στις **Χρήσεις γης** (από την παρουσία του έργου). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν η λειτουργία του έργου δεν αναμένεται να επηρεάσει τις υφιστάμενες και μελλοντικές χρήσεις γης, λόγω του βιομηχανικού της χαρακτήρα (βιομηχανική περιοχή βαριάς οχληρίας). Στην

περιοχή του έργου υφίστανται αντίστοιχου τύπου εγκαταστάσεις (π.χ. τερματικά αποθήκευσης καυσίμων).

(ζ) **Ηλεκτρομαγνητικά πεδία:** Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του υποσταθμού θα δημιουργηθούν ηλεκτρικά και μαγνητικά πεδία των οποίων οι τιμές θα είναι χαμηλότερες των προτεινόμενων επιπέδων αναφοράς για το Ευρύ Κοινό, όπως προνοούνται στη σύσταση του Συμβουλίου 1999/519/ΕΚ της 12<sup>ης</sup> Ιουλίου 1999 περί περιορισμού της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία (0Hz -300GHz). Στην περίπτωση του προτεινόμενου έργου αναμένεται ότι τα πιο πάνω επίπεδα θα είναι ακόμα πιο χαμηλά, καθώς μέρος του εξοπλισμού του υποσταθμού (ο ζυγός) θα είναι κλειστού τύπου και μόνο οι μετασχηματιστές θα βρίσκονται στον εξωτερικό χώρο. Ο κύριος του έργου προτείνεται όπως μετά την έναρξη λειτουργίας του σταθμού να γίνουν οι σχετικές μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικών πεδίων και να κατατεθούν στο Τμήμα Περιβάλλοντος για επιβεβαίωση των πιο πάνω πορισμάτων.

#### **4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον**

---

**4.1. Μέτρα που προβλέπονται να εφαρμοστούν κατά την κατασκευή του έργου σύμφωνα με τις εισηγήσεις του κυρίου του έργου:**

**4.1.1. Υπέδαφος, Έδαφος και Υδάτινοι Πόροι:** Να ετοιμαστεί Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ) πριν την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών. Το Σχέδιο αυτό θα πρέπει να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης / απόρριψης στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.), να υποδεικνύει τους χώρους προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων, τις προδιαγραφές των εν λόγω χώρων, καθώς επίσης και τον τρόπο συσκευασίας και προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων. Επίσης, η περίσσεια εκσκαφθέντων υλικών να διατίθεται σε μονάδα Α.Ε.Κ.Κ., τα απόβλητα να περισυλλέγονται αυθημερόν, να τοποθετηθούν κινητές (χημικές) τουαλέτες και να αδειάζονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και τα υγρά απόβλητα να διατίθενται σε εγκεκριμένους χώρους επεξεργασίας τους, να τοποθετηθούν λιποπαγίδες / παγίδες μηχανέλαιων στο χώρο των μετασχηματιστών, ποσότητες μηχανέλαιων που θα προκύπτουν από τυχόν διαρροές ή από τη συντήρηση των μηχανημάτων να περισυλλέγονται σε κλειστά δοχεία και να αποθηκεύονται προσωρινά μέχρι την παραλαβή τους από αδειοδοτημένο φορέα, σε χώρο στον οποίο δε μπορούν να έχουν πρόσβαση μη εξουσιοδοτημένα άτομα.

**4.1.2. Κλίμα και Ποιότητα του Αέρα:** Τα οχήματα και τα βαρετού τύπου μηχανήματα να διακινούνται στο χώρο σύμφωνα με το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας, σε περίπτωση προσωρινής αποθήκευσης μπαζών/αδρανών υλικών στο εργοτάξιο, αυτά να καλύπτονται με δικτυωτό πλαστικό πλέγμα ή με πλαστική μονωτική μεμβράνη για την αποφυγή της διασποράς της σκόνης, να αποφεύγεται η εκτέλεση εργασιών σε περιπτώσεις που παρουσιάζονται ισχυροί άνεμοι στην περιοχή, να αποφεύγεται η άσκοπη διακίνηση των οχημάτων στην περιοχή του Έργου κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών, να γίνεται τακτική συντήρηση των μηχανημάτων και οχημάτων που θα χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του έργου, κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς, να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματοργικές εργασίες, η εναπόθεση υλικών σε σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού, τα μπάζα των εκσκαφών να διατίθενται αυθημερόν σε μονάδα Α.Ε.Κ.Κ.

**4.1.3. Ακουστικό Περιβάλλον:** Να τηρείται πρόγραμμα συντήρησης των οχημάτων και μηχανημάτων του εργοταξίου, οι εργασίες να εκτελούνται κατά τη διάρκεια της ημέρας, να απαγορεύεται η εκτέλεση των εργασιών κατά τη διάρκεια ωρών κοινής ησυχίας και την περίοδο αργιών, όπου είναι δυνατό να γίνεται ταυτόχρονη διενέργεια εργασιών που παράγουν

σημαντικά επίπεδα θορύβου, έτσι ώστε να μειώνεται η περίοδος διενέργειας θορυβωδών εργασιών, να τηρείται ρητά το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των εργασιών κατασκευής του έργου, να γίνεται χρήση ηχοπετασμάτων σε πηγές σταθερού θορύβου, να χρησιμοποιείται στο μέγιστο δυνατό βαθμό ηλεκτρικός εξοπλισμός και να αποφεύγεται η χρήση εξοπλισμού που λειτουργεί με μηχανές εσωτερικής καύσης.

4.1.4. **Μεταφορικές Υποδομές και Στοιχεία:** Να τηρείται ρητά το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των εργασιών, να βελτιστοποιηθούν οι εργασίες κατασκευής και διαχείριση της κυκλοφορίας, να καταρτίζεται πρόγραμμα διαδρομών των βαρέων οχημάτων, να τηρείται ο κώδικας οδικής ασφάλειας και πρόσβασης από και προς την περιοχή της προτεινόμενης ανάπτυξης.

4.2. Μέτρα που προβλέπονται να εφαρμοστούν κατά τη λειτουργία του έργου σύμφωνα με τις εισηγήσεις του κυρίου του έργου:

4.2.1. **Υπέδαφος, Έδαφος και Υδάτινοι Πόροι:** Να διατηρείται υψηλό επίπεδο καθαριότητας και να υπάρχουν υλικά και μέσα (π.χ. πριονίδι) για τον καθαρισμό διαρροών από ατυχήματα, τα απορρίμματα που παράγονται από τη λειτουργία των εγκαταστάσεων να συλλέγονται τακτικά και να ανακυκλώνονται εάν αυτό είναι δυνατό ή να διατίθενται μαζί με τα υπόλοιπα Στερεά Απόβλητα, προς Υγειονομική Ταφή, συστηματική συντήρηση όλου του μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού. Σε περίπτωση που προκύπτουν απόβλητα μηχανέλαιων και απόβλητα εξαρτημάτων μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης τους.

4.2.2. **Ακουστικό Περιβάλλον:** Να τηρούνται οι απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας για τον εξοπλισμό χρήσης.

4.2.3. **Μεταφορικές Υποδομές και Στοιχεία:** σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν, δεν θα σημειωθούν σημαντικές κυκλοφοριακές επιπτώσεις κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του έργου και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η εφαρμογή ειδικών μέτρων αντιμετώπισης.

4.2.4. **Τοπίο:** σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν, δεν θα σημειωθούν σημαντικές επιπτώσεις στο τοπίο κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του έργου και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η εφαρμογή ειδικών μέτρων αντιμετώπισης.

4.2.5. **Χρήσεις γης:** σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν, δεν θα σημειωθούν σημαντικές επιπτώσεις στις χρήσεις γης κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του έργου και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η εφαρμογή ειδικών μέτρων αντιμετώπισης.

4.2.6. **Ηλεκτρομαγνητικά πεδία:** Να γίνονται μετρήσεις των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων και λήψη επιπρόσθετων μέτρων όπου κρίνεται αναγκαίο.

## 5. Διαβούλευση

---

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου, η Περιβαλλοντική Αρχή ζήτησε τις απόψεις των πιο κάτω Τμημάτων και Τοπικών Αρχών για το συγκεκριμένο έργο ή για τις δυνητικές του επιπτώσεις στο περιβάλλον:

- Διευθυντή Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών
- Διευθυντή Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών
- Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας
- Διευθυντή Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης
- Διευθύντρια Τμήματος Αρχαιοτήτων
- Έπαρχο Λάρνακας Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου Μαρί
- Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου Πεντακώμου
- Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου Ζυγίου
- Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου Τόχνης
- Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου Ψεματισμένου



- Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου Καλαβασού
- Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου Μαρωνίου
- Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου Ασγάτας
- Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου Χοιροκοιτίας

Οι θέσεις των εμπλεκόμενων αρχών αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα ΙΙ της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης.

## **6. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση**

---

Το προτεινόμενο έργο χωροθετείται σε σημαντικά μεγάλη απόσταση από περιοχές που είναι ενταγμένες στο δίκτυο NATURA 2000. Συγκεκριμένα η πλησιέστερη περιοχή είναι η περιοχή Ασγάτας (CY5000007) η οποία βρίσκεται σε απόσταση περίπου 5,5 χλμ στα βορειοδυτικά. Λόγω της μεγάλης απόστασης της εν λόγω περιοχής από το προτεινόμενο έργο δεν αναμένεται καμία επίπτωση σε αυτήν.

Στην περιοχή του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού, εντός της οποίας και χωροθετείται το προτεινόμενο έργο, υπάρχουν θέσεις όπου φύεται το είδος *Erodium crassifolium* το οποίο περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο της χλωρίδας της Κύπρου. Ο χώρος του προτεινόμενου έργου βρίσκεται μακριά από τις θέσεις που φύεται το πιο πάνω είδος και ως εκ τούτου δεν αναμένεται να υπάρξει επηρεασμός του.

## **7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής**

---

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 24 του Νόμου και τις απόψεις των εμπλεκόμενων τμημάτων που εκφράστηκαν.

Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του δε φέρει ένσταση στην κατασκευή και λειτουργία του έργου υπό τους όρους και προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων που επισυνάπτεται.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και, προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

A) Χαρακτηριστικά του έργου: Το έργο απαιτεί περιορισμένης έκτασης εργασίες, και περιλαμβάνει συνήθεις εργασίες για τέτοιου είδους έργα. Οι φυσικοί πόροι που θα απαιτηθούν είναι περιορισμένοι. Τα παραγόμενα απόβλητα θα είναι περιορισμένης ποσότητας και θα υπόκεινται σε διαχείριση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Για την αποτροπή επιπτώσεων θα εφαρμοστούν διαχειριστικά μέτρα και μέτρα αντιμετώπισης τα οποία καλύπτουν την κατασκευή και τη λειτουργία του έργου.

B) Τοποθεσία του έργου: Το έργο χωροθετείται εντός της περιοχής του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού εντός του οποίου επιτρέπονται χρήσεις όπως η κατασκευή και λειτουργία έργων που αφορούν θέματα ενέργειας. Στην περιοχή του έργου δεν υπάρχουν περιοχές προστασίας ή πυκνοκατοικημένες περιοχές ή τοπία και τοποθεσίες ιστορικής, πολιτιστικής ή αρχαιολογικής σημασίας.

Γ) Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Για την περιοχή του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού έχει εκπονηθεί Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών

Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) η οποία έχει εξεταστεί και έχει εκδοθεί Περιβαλλοντική Γνωμάτευση και η οποία περιλαμβάνει όρους που καθορίζουν το πλαίσιο περιβαλλοντικής αξιολόγησης, λειτουργίας και παρακολούθησης των επί μέρους έργων στην εν λόγω περιοχή. Από την κατασκευή και λειτουργία του έργου αναμένεται ότι θα παρατηρηθεί μερικώς συσσωρευτικότητα επιπτώσεων στην περιοχή, ειδικά για την ποιότητα της ατμόσφαιρας. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν, κατά το στάδιο κατασκευής του έργου πηγή εκπομπής αέριων ρύπων θα είναι η λειτουργία των μηχανημάτων/εξοπλισμού και η διακίνηση των βαρέων οχημάτων και οχημάτων. Οι εργασίες θα γίνονται τμηματικά και θα έχουν μικρή χρονική διάρκεια. Συνεπώς οι επιπτώσεις από τις εκπομπές καυσαερίων και σκόνης στην άμεση και ευρύτερη περιοχή μελέτης θα είναι βραχυπρόθεσμες και αντιστρέψιμες. Κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου δεν αναμένεται η εκπομπή αερίων ρύπων λόγω της φύσης του έργου.

Δρ. Θεοδώρα Ιωάννου  
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος  
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.005.004.002  
5 Μαΐου 2022

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

### ΕΡΓΟ

**«Αποξήλωση υφιστάμενου υποσταθμού μεταφοράς 132/66/11kV και κατασκευή και λειτουργία νέου υποσταθμού μεταφοράς 132 kV κλειστού τύπου GIS στο Μαρί στην Επαρχία Λάρινα»**

**(ΛΑΡ/00452/2020)**

### ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

**ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΟΥΣΙΩΔΕΙΣ ΟΡΟΙ που πρέπει να ικανοποιηθούν ΠΡΙΝ την έκδοση Άδειας Οικοδομής**

#### **1. Γενικοί όροι**

**1.1.** Να υποβληθεί Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης το οποίο να διαχωριστεί σε δύο ξεχωριστά Προγράμματα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης, εκ των οποίων το ένα να καλύπτει το στάδιο αποξήλωσης και κατασκευής και το άλλο να καλύπτει το στάδιο λειτουργίας του έργου. Τα δύο Προγράμματα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης να διαμορφωθούν επίσης ως πιο κάτω και να υποβληθούν για έγκριση στο Τμήμα Περιβάλλοντος και να υποβληθούν το μεν πρώτο που αφορά τη αποξήλωση και κατασκευή του έργου πριν την έναρξη κατασκευαστικών εργασιών και το δεύτερο που αφορά τη λειτουργία του έργου πριν την έναρξη λειτουργίας του έργου:

(α) να συμπεριλάβουν τις πρόνοιες και να ικανοποιούν τους όρους **6.1 και 6.2.** της Ενότητας Β του παρόντος Παραρτήματος Ι,

(β) να συμπεριλάβουν τις πρόνοιες και να ικανοποιούν τους όρους **2.1.** της Ενότητας Γ του παρόντος Παραρτήματος Ι,

(γ) να είναι σύμφωνα με τους όρους της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης με Αρ.Φακ.02.10.013.015 και ημερομηνία 23.1.2017 που εκδόθηκε για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού,

(δ) να προνοούν την υποβολή εκθέσεων σύμφωνα με τα πιο πάνω. Οι εκθέσεις που θα υποβάλλονται στα πλαίσια της περιβαλλοντικής παρακολούθησης να περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα της περιβαλλοντικής παρακολούθησης (π.χ. αποτελέσματα χημικών ελέγχων σε έδαφος και ύδατα, ποσότητες και ρεύματα αποβλήτων, εκπομπές θορύβου, κλπ) καθώς επίσης και συμπεράσματα και εισηγήσεις για περαιτέρω μέτρα μετριασμού, εφόσον θα κρίνεται απαραίτητο.

**1.2.** Ο Κύριος του έργου να ετοιμάσει και να εφαρμόζει τα πιο κάτω διαχειριστικά σχέδια, τα οποία να υποβάλλει στην Περιβαλλοντική Αρχή για έγκριση:

(α) Σχέδιο Αποξήλωσης του υφιστάμενου υποσταθμού.

(β) Διαχειριστικό σχέδιο για τη μεταφορά και συναρμολόγηση του εξοπλισμού, με στόχο την ελαχιστοποίηση των κινδύνων και τη μείωση του κυκλοφοριακού φόρτου.

(γ) Διαχειριστικό σχέδιο εργοταξίου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, λεπτομερή στοιχεία και πληροφορίες σε σχέση με τον όγκο εκσκαφών και επιχωματώσεων, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ.

Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.

- 1.3.** Σε συνέχεια του πιο πάνω όρου (**όρος 1.2**) ο Κύριος του έργου να ετοιμάσει και να υποβάλει για έγκριση στην Περιβαλλοντική Αρχή λεπτομερές «Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων» το οποίο να περιλαμβάνει κατάλογο των αποβλήτων που αναμένονται να παράγονται εντός των εγκαταστάσεων κατά το στάδιο αποξήλωσης και κατασκευής και κατά το στάδιο πλήρους λειτουργίας του έργου. Στον κατάλογο αυτό εκτός από τα αναμενόμενα παραγόμενα απόβλητα να:
- Διακρίνονται τα επικίνδυνα από τα μη επικίνδυνα απόβλητα με βάση τον κατάλογο αποβλήτων που έχει δημοσιευθεί με το διάταγμα Κ.Δ.Π.157/2003.
  - Περιλαμβάνονται εκτιμήσεις των ποσοτήτων που αναμένεται να προκύπτουν ανά εβδομάδα ανά ρεύμα αποβλήτου.
- 1.3.1.** Το «Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων» να περιλαμβάνει τα προγράμματα συλλογής, μεταφοράς και προσωρινής αποθήκευσης όλων των παραγόμενων αποβλήτων καθώς και τον τελικό τρόπο αξιοποίησης/διάθεσής τους. Στα προγράμματα αυτά να αναφέρονται, ανάλογα με την περίπτωση, η προέλευση, ο προορισμός του αποβλήτου, η συχνότητα συλλογής του, ο τρόπος μεταφοράς του, οι χώροι αποθήκευσής του και η μέθοδος επεξεργασίας του, καθώς και όλος ο σχετικός εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί σε όλα τα στάδια.
- 1.3.2.** Στο «Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων» να προβλέπεται ότι για όλα τα ρεύματα των αποβλήτων θα διασφαλίζεται σωστή διαχείριση τους στα πλαίσια της ιεράρχησης της διαχείρισης αποβλήτων και να προβλέπονται δράσεις για την προώθηση της πρόληψης, της μείωσης, της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης αποβλήτων εντός του χώρου του έργου και τυχόν στόχους που επιθυμεί ο Κύριος του Έργου να επιτύχει στους χώρους της αναφορικά με τις προαναφερθείσες δράσεις. Σημειώνεται ότι τα μέτρα προώθησης της πρόληψης αποσκοπούν στη ρήξη της σχέσης μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων (π.χ. χρήση οικολογικών, ανθεκτικών, επαναχρησιμοποιήσιμων ή/και εύκολα ανακυκλώσιμων προϊόντων απαλλαγμένων επικίνδυνων ουσιών). Στα προγράμματα αυτά να διαφαίνονται και οι ενέργειες που θα ληφθούν για σκοπούς παρακολούθησης και αξιολόγησης της προόδου που επιτυγχάνεται. Ο Κύριος του έργου να είναι υπεύθυνος για τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης που αναμένεται να γίνουν προς τους εργαζόμενους/χρήστες της ανάπτυξης.
- 1.3.3.** Η διαχείριση των αποβλήτων να γίνεται σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον και ιδίως:
- χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, τα φυτά ή τα ζώα,
  - χωρίς να προκαλείται όχληση από θόρυβο ή οσμές,
  - χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς το τοπίο ή οι τοποθεσίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.
- 1.3.4.** Ο Κύριος του έργου, ως ο αρχικός κάτοχος/παραγωγός αποβλήτων, οφείλει:
- (α) Ενόσω κατέχει τα απόβλητα να μεριμνά ώστε αυτά να μην προκαλούν οποιοδήποτε κίνδυνο στη δημόσια υγεία ή στο περιβάλλον και να μη δημιουργούν οχληρία σε οποιοδήποτε πρόσωπο και
- (β) Να τα παραδίδει χωρίς καθυστέρηση σε συλλέκτη/μεταφορέα που κατέχει άδεια διαχείρισης των εν λόγω αποβλήτων είτε σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους, 2011 έως 2016.
- (γ) Να μην αναμιγνύει τα διάφορα ρεύματα αποβλήτων μεταξύ τους ούτε με άλλες ουσίες ή υλικά εκτός και αν διασφαλίσει σχετική έγκριση για το σκοπό αυτό. Η ανάμειξη περιλαμβάνει και την αραίωση επικινδύνων αποβλήτων.
- (δ) Να τηρεί Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης Αποβλήτων, το οποίο μπορεί να προμηθευτεί από τα γραφεία του Τμήματος Περιβάλλοντος. Οι πληροφορίες από το εν λόγω Έντυπο να διαβιβάζονται στον Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος κάθε δεκαπέντε (15) μέρες και κάθε φορά που αυτές ζητούνται.

(ε) Κατά τη συλλογή, μεταφορά ή/και προσωρινή αποθήκευση τους, τα απόβλητα να συσκευάζονται και επισημαίνονται σύμφωνα με τα ισχύοντα εθνικά και κοινοτικά πρότυπα.

1.4. Πριν την αίτηση για έκδοση Άδειας Οικοδομής να εκπονηθεί γεωλογική έρευνα και να αποσταλεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος και στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης για ενημέρωση.

## **ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το Στάδιο Κατεδάφισης των υφιστάμενων υποδομών και κατασκευής των νέων**

### **1. Γενικοί Όροι**

- 1.1. Πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου να ετοιμαστεί και να φυλάσσεται στο εργοτάξιο ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών του 2011(Κ.Δ.Π. 159/2011) για την διαχείριση των ΑΕΚΚ, στα πλαίσια των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016,
  - 1.1.1. ο Επιβλέπων Μηχανικός, εκ μέρους του κυρίου του έργου , έχει την ευθύνη παρακολούθησης της υλοποίησης του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Διαχείρισης των Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (Α.Ε.Κ.Κ).
  - 1.1.2. ο Εργολάβος να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ, ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011 έως 2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους.
- 1.2. Κατά την περιβαλλοντική παρακολούθηση και επιτήρηση (Environmental Monitoring), των εργασιών κατασκευής και με βάση τα αποτελέσματα των εκθέσεων που θα υποβάλλονται στο πλαίσιο της παρακολούθησης, ο Διευθυντής του Τμήματος Περιβάλλοντος δύναται να δώσει πρόσθετες οδηγίες για τη διεξαγωγή τους, να επιβάλει πρόσθετους όρους, καθώς επίσης και να διακόψει εργασίες σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν τηρούνται κάποιοι εκ των όρων και τίθεται σε κίνδυνο το περιβάλλον.
- 1.3. Να γίνει προσωρινή περίφραξη του εργοταξίου και εκτέλεση των εργασιών κατεδάφισης εντός του περιφραγμένου χώρου. Τα στερεά απόβλητα που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν σε σημεία τα οποία θα δημιουργήσουν τη μικρότερη δυνατή όχληση.
- 1.4. Να γίνεται κατάλληλη τοποθέτηση των προσωρινών εγκαταστάσεων υγιεινής (χημικές τουαλέτες), ώστε να μην προκαλούνται προβλήματα στο περιβάλλον.
- 1.5. Να τηρούνται οι όροι της παραγράφου 5 «Όροι που πρέπει να εφαρμόζονται από τους Φορείς Εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που θα χωροθετηθούν εντός της περιοχής του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Περιοχής Βασιλικού» της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης με Αρ. Φακ.02.10.013.015 και ημερομηνία 23.1.2017 που εκδόθηκε για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Περιοχής Βασιλικού.
- 1.6. Να διαμορφωθούν όλα τα αναγκαία μέτρα πυρασφάλειας καθώς και ο απαιτούμενος πυροσβεστικός εξοπλισμός (π.χ. κατάλληλα διαμορφωμένες προσβάσεις στο χώρο του έργου, εξοπλισμός ο οποίος να δίνει τη δυνατότητα πυρόσβεσης στους διάφορους χώρους του έργου, ειδικά οχήματα, υλικά πυρόσβεσης που θα απαιτηθούν για την αντιμετώπιση πιθανόν διαρροών ή

πυρκαγιάς, κλπ) τα οποία να διαμορφωθούν και συμφωνηθούν με την Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου.

- 1.7. Κατά την υλοποίηση των εργασιών κατεδάφισης να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων και η αντιμετώπιση και αποκατάσταση τυχόν δυσάρεστων περιβαλλοντικών καταστάσεων που οφείλονται στις εν λόγω εργασίες.
- 1.8. Οι εργασίες κατεδάφισης του υφιστάμενου υποσταθμού να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
- 1.9. Πριν την έναρξη των εργασιών κατεδάφισης να γίνει διαλογή και ξεχωριστή συλλογή των πιο κάτω αποβλήτων:
  - i. Εξοπλισμός, μετασχηματιστές, μηχανήματα και φίλτρα
  - ii. Καλώδια και σωληνώσεις,
  - iii. μεταλλικές κατασκευές και αντικείμενα (κιγκλιδώματα, στέγαστρα οροφής, κλπ),
  - iv. λαμπτήρες φθορισμού και αλογόνου,
  - v. κλιματιστικός και ψυκτικός εξοπλισμός αφού πρώτα ανακτηθεί αέριο από πιστοποιημένο ψυκτικό,
  - vi. διάφορα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ηλεκτρικοί πίνακες, , κλπ),
  - vii. μονωτικά υλικά,
  - viii. πυροσβεστήρες,
  - ix. θύρες και παράθυρα και παραστατοί,
  - x. Οποιοδήποτε άλλο απόβλητο προκύψει και δεν έχει προβλεφθεί πιο πάνω.
- 1.10. Τα απόβλητα κατεδάφισης να συλλέγονται σε συγκεκριμένους χώρους εντός περιεκτών (containers/ skips) και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2021.
- 1.11. Ο κύριος του έργου να διασφαλίζει τη μεταφορά των παραγομένων αποβλήτων σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία / Ανακύκλωση σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2021.
- 1.12. Οποιαδήποτε επικίνδυνα ή μη επικίνδυνα απόβλητα από τις κατασκευές (π.χ. αδρανή, μπάζα, μεταχειρισμένα μηχανέλαια, στερεά απόβλητα) να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται ξεχωριστά σε ειδικούς στεγανούς περιέκτες ή/και αποθηκευτικούς χώρους τύπου skip, σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους με αδιαπέραστη επιφάνεια, εκτός της ζώνης προστασίας της παραλίας. Όλοι οι αποθηκευτικοί χώροι/περιέκτες να φέρουν ευδιάκριτη σήμανση ως προς το περιεχόμενο και τη χωρητικότητά τους.
- 1.13. Σε περίπτωση προσωρινής αποθήκευσης μπαζών στο εργοτάξιο, αυτά να καλύπτονται με δικτυωτό πλαστικό πλέγμα ή με πλαστική μονωτική μεμβράνη για την αποφυγή της διασποράς της σκόνης.
- 1.14. Οι εργασίες να περιοριστούν εντός των τεμαχίων του έργου. Να μην γίνει καμία επέμβαση σε τεμάχια που εφάπτονται ή γειτνιάζουν με οποιοδήποτε τεμάχιο του έργου.

- 1.15.** Η αποθήκευση των πρώτων / βοηθητικών υλών να γίνεται σε ειδικούς χώρους, οι οποίοι να διαθέτουν κατάλληλες διατάξεις ώστε, σε περίπτωση διαρροών, να είναι δυνατή η συλλογή και μετέπειτα διαχείριση τους.
- 1.16.** Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιολογικών καταλοίπων στο χώρο του έργου οι εργασίες πρέπει να διακοπούν και να ειδοποιηθεί το Τμήμα Αρχαιοτήτων ώστε να πραγματοποιήσει τη δέουσα έρευνα. Η τύχη των αρχαιοτήτων που τυχόν ανευρεθούν είναι αρμοδιότητα της Διευθύντριας του Τμήματος Αρχαιοτήτων.
- 1.17.** Εφόσον υλοποιηθούν οι απαραίτητες εκσκαφές, η τελική επιφάνεια του εδάφους να διαμορφωθεί υπό κλίση για την αποστράγγιση των όμβριων υδάτων.
- 1.18.** Τα υγιή υλικά εκσκαφών να αξιοποιηθούν κατά το δυνατό εντός των ορίων του τεμαχίου του έργου για τις αναγκαίες επιχωματώσεις και ως εδαφοβελτιωτικό.
- 1.19.** Να προβλεφθούν μέτρα για την αποφυγή φωτορρύπανσης (π.χ. πρόνοιες για δυνατότητα προσαρμογής του φωτισμού (από έντονο σε αμυδρό ή απενεργοποίηση του φωτισμού όταν δεν απαιτείται, δυνατότητα παροχής άμεσου φωτισμούς σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ή ανάγκης επαναλειτουργίας του φωτισμού, κλπ), κατάλληλη χρήση του σταθερού ή κατευθυνόμενου φωτισμού, χρήση ενεργειακά αποδοτικών λαμπτήρων και προβολέων, χρήση ελάχιστου έντονου φωτισμού, κλπ.).
- 1.20.** Να προβλεφθεί και να υλοποιηθεί η απαιτούμενη υποδομή ώστε τα ρυπασμένα με έλαια όμβρια ύδατα κατά τη λειτουργία του έργου, να διοχετεύονται μέσω αγωγού σε στεγανή δεξαμενή μέχρι την διάθεσή τους σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους, 2011 έως 2016.
- 1.21.** Όλοι οι χώροι στους οποίους θα υπάρχει μηχανολογικός εξοπλισμός να κατασκευαστούν και να διαμορφωθούν με τρόπο ώστε να ικανοποιούνται οι πιο κάτω προδιαγραφές και να διαθέτουν όλη την απαιτούμενη υποδομή για την απρόσκοπτη λειτουργία του έργου:
- Να διαθέτουν μη περατό πάτωμα με κατάλληλες κλίσεις και αγωγούς συλλογής διαρροών. Οι αγωγοί συλλογής διαρροών να καταλήγουν σε στεγανή δεξαμενή συγκράτησης από την οποία θα δύναται η άντληση των ελαιωδών αποβλήτων.
  - Να διαθέτουν σύστημα ηχομόνωσης, εφόσον η αναμενόμενη εκπομπή θορύβου θα είναι υψηλή.
  - Να διαθέτουν συστήματα εντοπισμού διαρροών.
  - Να διαθέτουν συστήματα και εξοπλισμό ώστε οι διεργασίες να ελέγχονται από κεντρικό σύστημα ελέγχου και να προειδοποιούν για παρεκκλίσεις και διαρροές.
  - Να διαθέτουν τα απαραίτητα μέτρα πυρασφάλειας, τα οποία να συμφωνηθούν με την Πυροσβεστική Υπηρεσία.
  - Να επιδέχονται ευχερή καθαρισμό.
  - Να μην επιτρέπουν την είσοδο σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα.
  - Να φωτίζονται επαρκώς.
  - Να παρέχουν εύκολη πρόσβαση για σκοπούς επιθεώρησης και συντήρησης.
- 1.22.** Να προβλεφθεί και να διαμορφωθεί χώρος για την αποθήκευση μη επικίνδυνων αποβλήτων και χώρος για την αποθήκευση επικίνδυνων αποβλήτων που θα προκύπτουν κατά τη λειτουργία του έργου. Οι εν λόγω χώροι να κατασκευαστούν και να διαμορφωθούν με τρόπο ώστε να ικανοποιούνται οι πιο κάτω προδιαγραφές:
- Να είναι στεγασμένοι και τα απόβλητα να προστατεύονται από τις καιρικές συνθήκες κατά την περίοδο αποθήκευσης τους.

- Να διαθέτουν σταθερό και μη περατό πάτωμα από κατάλληλο υλικό (π.χ. από σκυρόδεμα και εποξική βαφή) με κατάλληλες κλίσεις και αγωγούς συλλογής διαρροών. Οι αγωγοί συλλογής διαρροών να καταλήγουν σε στεγανή δεξαμενή συγκράτησης, καθώς επίσης και περιμετρικό τοιχίο ώστε να παρέχεται η δυνατότητα συγκράτησης διαρροών σε περίπτωση υπερχειλίσης των δεξαμενών συγκράτησης.
  - Να είναι προφυλαγμένοι από τυχόν εισροή επιφανειακών απορροών.
  - Να είναι προσβάσιμοι για τα οχήματα συλλογής.
  - Να διαθέτουν επαρκές μέγεθος ώστε να μπορούν να δεχθούν τον μέγιστο όγκο αποβλήτων που εκτιμάται ότι θα αποθηκεύεται κατά τη λειτουργία του έργου.
  - Να μην επιτρέπουν την είσοδο σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα.
  - Κατά την αποθήκευση επικίνδυνων αποβλήτων να λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα συνύπαρξης/συμβατότητα των αποβλήτων στον ίδιο χώρο.
- 1.23.** Οι επεμβάσεις στο φυσικό δίκτυο απορροής ομβρίων να ελαχιστοποιηθούν και να μην αποκόπτεται η φυσική ροή τους.
- 1.24.** Να κατασκευαστούν περιμετρικοί τάφροι για την αντιπλημμυρική προστασία του συνόλου των εγκαταστάσεων. Σε περίπτωση κατασκευής επενδυμένων τάφρων για την αντιπλημμυρική προστασία του συνόλου των εγκαταστάσεων, η μέγιστη ταχύτητα ροής καθορίζεται στα 6,0 m/s σε περίπτωση επενδυμένων τάφρων και σε περίπτωση μη επενδυμένων τάφρων στα 1,5 m/s.
- 1.25.** Για την προστασία των εγκαταστάσεων να προβλεφθούν εγκαταστάσεις γείωσης και αντικεραυνικής προστασίας.
- 1.26.** Να γίνουν οι απαραίτητες διευθετήσεις για τη συλλογή και διάθεση τυχόν ρυπασμένων χωμάτων και αποβλήτων, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 και να τηρούνται Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης σύμφωνα με τις πρόνοιες των εν λόγω Νόμων. Τα έντυπα να τηρούνται σε αρχείο στην εγκατάσταση για χρονική περίοδο τουλάχιστον 5 χρόνων και να είναι εύκολα προσβάσιμα και διαθέσιμα στους Επιθεωρητές του Τμήματος Περιβάλλοντος κατά τους επί τόπου ελέγχους ή όποτε αυτά ζητηθούν από την Περιβαλλοντική Αρχή.
- 1.27.** Η διακίνηση των βαρέων οχημάτων και των οχημάτων μεταφοράς υλικών και αποβλήτων να γίνεται εντός του υφιστάμενου οδικού δικτύου.
- 1.28.** Κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής να δημιουργηθεί χώρος με πυροσβεστικά είδη πρώτης ανάγκης για περίπτωση πυρκαγιάς. Σε όλους τους εργοταξιακούς χώρους να αναρτηθούν οδηγίες πυρόσβεσης.
- 1.29.** Σε περίπτωση διεξαγωγής εργασιών κατά τις νυχτερινές ώρες να παρέχεται επαρκής φωτισμός που να τοποθετηθεί με τρόπο ώστε να πληρούνται οι ανάγκες ασφαλείας και η μη διάχυση του φωτός πέραν των αναγκαίων σημείων
- 1.30.** Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
- 1.31.** Ο εξοπλισμός, τα μηχανήματα και τα οχήματα βαρέου τύπου που θα χρησιμοποιούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου να συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές (π.χ. καυσίμων, λιπαντικών, ψυκτικών ρευστών, κλπ). Η συντήρησή τους να διεξάγεται σε κατάλληλους και σχετικά αδειοδοτημένους χώρους εκτός των εργοταξίων.



- 1.32.** Μετά το πέρας των εργασιών να γίνει απομάκρυνση των εργοταξίων και αποκατάσταση όλων των εργοταξιακών χώρων.
- 1.33.** Να ληφθούν όλα τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να μην επηρεαστούν οι υφιστάμενες υπηρεσίες (π.χ. δίκτυο ηλεκτροδότησης, τηλεπικοινωνιών, ύδρευσης, κλπ) οι οποίες εξυπηρετούν τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις της περιοχής.
- 1.34.** Σε περίπτωση χρήσης σπαστήρα εντός του χώρου να εξασφαλισθεί από το Τμήμα Περιβάλλοντος πιστοποιητικό καταχώρησης για επεξεργασία μη επικίνδυνων αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2016.
- 1.35.** Απαγορεύεται η χρήση εκρηκτικών ουσιών.
- 1.36.** Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002, όπως ισχύει, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- 1.37.** Όσον αφορά τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) που θα τεθούν σε λειτουργία, συστήνεται όπως αυτά είναι υψηλής ενεργειακής τάξης, ενώ να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.
- 1.38.** Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του Νόμου, 46(Ι)/2017, περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων) καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 335/2018 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).
- 1.39.** Να υπάρχει ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης κατά το στάδιο κατασκευής του έργου και η ικανότητα του προσωπικού για την αντιμετώπιση ατυχημάτων διαρροής πετρελαιοειδών και άλλων επικίνδυνων ουσιών.

## **2. Όροι για την προστασία της ατμόσφαιρας**

- 2.1.** Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή της σκόνης και συγκεκριμένα:
- όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά τα οποία θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα,
  - να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης,
  - τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ ώρα) στους χωμάτινους δρόμους,
  - κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς,
  - να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται,
  - όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού,

- η μεταφορά των αδρανών υλικών να γίνεται με σκεπασμένα φορτηγά οχήματα,
- εναπόθεση των αδρανών υλικών σε σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού,
- κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.

**2.2.** Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων.

**2.3.** Για τα συστήματα πυρόσβεσης, ο κύριος του έργου υποχρεούται να τηρήσει τις πρόνοιες του περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, καταστροφή) Νόμου (Ν23(Ι)/2010), καθώς και των Κανονισμών 133/2010 και 132/2010 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό/ εξοπλισμό πυρόσβεσης-πυροπροστασίας).

### **3. Όροι για την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων**

**3.1.** Να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών με μέσα όπως προστατευτικές τάφρους ή άλλα ώστε να αποφεύγεται η διασπορά στερεών σωματιδίων.

**3.2.** Η εναπόθεση των αδρανών υλικών να γίνεται σε θέσεις που δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την επιφανειακή απορροή.

**3.3.** Για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματοургικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων.

**3.4.** Απαγορεύεται η τοποθέτηση, η αποθήκευση ή και η απόρριψη αδρανών, χημικών ουσιών, πρώτων υλών και αποβλήτων σε χώρους που βρίσκονται κοντά σε υδάτινα σώματα ή και παρακείμενα υδατορέματα.

**3.5.** Απαγορεύεται η πλήση οχημάτων ή μηχανημάτων εντός των εργοταξιακών χώρων ή σε άλλους μη αδειοδοτημένους χώρους.

### **4. Όροι για την προστασία του εδάφους**

**4.1.** Στους χώρους των εργοταξίων οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικά και λοιπά, καθώς επίσης και τα υγρά επικίνδυνα απόβλητα, να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία/ δεξαμενές σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Οι δεξαμενές αποθήκευσης των εν λόγω ουσιών να βρίσκονται τοποθετημένες σε δευτερεύουσες δεξαμενές (tank in tank) των οποίων η χωρητικότητα να είναι 10% μεγαλύτερη της πρωτεύουσας δεξαμενής. Οι χώροι αυτοί, να παρουσιάζονται στο Σχέδιο Εργοταξίου. Η εδαφική επιφάνεια των χώρων αποθήκευσης καυσίμων, λιπαντικών, χημικών ουσιών και υγρών και στερεών επικίνδυνων αποβλήτων να διαθέτει ρύσεις τέτοιες ώστε οι οποιοσδήποτε διαρροές να συλλέγονται και να οδηγούνται σε στεγανή δεξαμενή συλλογής.

**4.2.** Τα επικίνδυνα στερεά απόβλητα να αποθηκεύονται σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και οι οποίοι να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες.

**4.3.** Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά για την

αντιμετώπιση διαρροής καυσίμων και λιπαντικών ή άλλων ουσιών. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους 2011 έως 2016 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτών.

- 4.4. Όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (π.χ. λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες χημικών, κλπ.), να συλλέγονται και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους, 2011 έως 2016 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτών.
- 4.5. Να διεξάγεται τακτική συλλογή και διάθεση των αποβλήτων των παραγόμενων από το προσωπικό του εργοταξίου σε εγκεκριμένους χώρους.
- 4.6. Σε περίπτωση διαρροής επικίνδυνων ουσιών (π.χ. καυσίμων, λιπαντικών ελαίων, κλπ.) στο έδαφος, αμέσως να διεξάγονται εργασίες αποκατάστασης. Συγκεκριμένα, η περίσσεια ποσότητα υγρού που δεν απορροφήθηκε από το έδαφος να συλλεχθεί με τη χρήση απορροφητικών υλικών (π.χ. άργιλο, πριονίδι, άμμο, κλπ) και να γίνει εκσκαφή στο απαραίτητο βάθος ώστε να αφαιρεθεί όσο έδαφος έχει ρυπανθεί. Μετά τη χρήση τους, τα απορροφητικά υλικά και το ρυπασμένο χώμα, να αποθηκεύονται σε στεγανούς περιέκτες και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου.
- 4.7. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός του εργοταξίου. Η αποθήκευση των αποβλήτων και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.
- 4.8. Τα απόβλητα κατασκευής να συλλέγονται σε συγκεκριμένους χώρους εντός (containers/ skips) και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου.

## **5. Όροι για την ελαχιστοποίηση του θορύβου**

- 5.1. Όπου δύναται, να γίνεται ταυτόχρονη διενέργεια εργασιών που παράγουν σημαντικά επίπεδα θορύβου, έτσι ώστε να μειώνεται η περίοδος διενέργειας θορυβωδών εργασιών.
- 5.2. Όπου απαιτείται, ο μηχανολογικός εξοπλισμός σταθερής βάσης να απομονώνεται με πάνελ μονωτικών υλικών για σκοπούς ηχομόνωσης.
- 5.3. Οι χώροι στους οποίους θα λειτουργούν οι γεννήτριες ηλεκτροπαραγωγής να είναι καλά ηχομονωμένοι.

## **6. Όροι για την περιβαλλοντική παρακολούθηση και επιτήρηση (Environmental Monitoring)**

- 6.1. Με την αποπεράτωση των εργασιών κατασκευής να υποβληθεί, στο Τμήμα Περιβάλλοντος, σε μορφή έκθεσης η περιγραφή των μέτρων/ δράσεων που λήφθηκαν για την τήρηση των όρων της παρούσας Ενότητας Β: *Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά τη φάση κατασκευής.*
- 6.2. Κατά τη διάρκεια κατασκευής, κάθε τρίμηνο να υποβάλλονται σε μορφή έκθεσης:

- ποσότητες επικινδύνων και μη επικινδύνων αποβλήτων που παράχθηκαν, τον τρόπο προσωρινής αποθήκευσης τους και τον τρόπο και εγκατάσταση τελικής διάθεσης τους,
- τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης Αποβλήτων.

## **ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το Στάδιο Λειτουργίας του έργου**

### **1. Γενικοί όροι**

- 1.1.** Κατά την παρακολούθηση της υλοποίησης των εργασιών κατά τη φάση λειτουργίας του έργου και σύμφωνα με τα αποτελέσματα των Εκθέσεων που θα υποβάλλονται στα πλαίσια της περιβαλλοντικής παρακολούθησης και επιτήρησης (Environmental Monitoring), η Περιβαλλοντική Αρχή δύναται να επιβάλει πρόσθετους όρους.
- 1.2.** Ο κύριος του έργου να παρέχει πρόσβαση καθώς επίσης και τις απαιτούμενες διευκολύνσεις προς τους Επιθεωρητές της Περιβαλλοντικής Αρχής για τη διεξαγωγή ελέγχων και επιθεωρήσεων κατά τη λειτουργία του έργου.
- 1.3.** Να τηρούνται οι όροι της παραγράφου 5 «Όροι που πρέπει να εφαρμόζονται από τους Φορείς Εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που θα χωροθετηθούν εντός της περιοχής του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Περιοχής Βασιλικού» της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης με Αρ. Φακ.02.10.013.015 και ημερομηνία 23.1.2017 που εκδόθηκε για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Περιοχής Βασιλικού.
- 1.4.** Να καταρτιστεί και να τηρείται ημερήσιο και εβδομαδιαίο πρόγραμμα επιθεώρησης και συντήρησης των επιμέρους συστημάτων και εξοπλισμού του έργου (π.χ. σημεία σύνδεσης, εξοπλισμός παρακολούθησης, κλπ.).
- 1.5.** Κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων και συντηρήσεων που θα διεξάγονται σύμφωνα με τον πιο πάνω όρο (**όρος 1.4, Ενότητα Γ**):
  - Να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα συστήματα αντιρρύπανσης.
  - Σε περίπτωση που κατά τους ελέγχους διαπιστωθεί οποιαδήποτε βλάβη ή αστοχία σε εξοπλισμό, σύστημα, κλπ., να λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα και να διεξάγονται αμέσως όλες οι απαιτούμενες εργασίες αποκατάστασης.
  - Οι διαρροές σε σημεία ενώσεων και βαλβίδων να τυγχάνουν υψηλής προτεραιότητας στην υλοποίηση των εργασιών συντήρησης.
  - Να τηρείται ειδικό μητρώο συντηρήσεων του εξοπλισμού το οποίο να βρίσκεται πάντοτε στους χώρους του έργου.
- 1.6.** Να εφαρμόζεται το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης όπως αυτό θα είναι εγκεκριμένο από την Περιβαλλοντική Αρχή σύμφωνα με τον όρο **1.1. της Ενότητας Α** του παρόντος Παραρτήματος (Παράρτημα Ι).
- 1.7.** Να εφαρμόζεται το «Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων» όπως αυτό θα είναι εγκεκριμένο από την Περιβαλλοντική Αρχή σύμφωνα με τον όρο **1.3. της Ενότητας Α** του παρόντος Παραρτήματος (Παράρτημα Ι).
- 1.8.** Ο μηχανολογικός εξοπλισμός να βρίσκεται τοποθετημένος στους χώρους που περιγράφονται στον σχετικό όρο (**όρος 1.21, Ενότητα Β**) του παρόντος παραρτήματος (Παράρτημα Ι).
- 1.9.** Τα απόβλητα που θα παράγονται να αποθηκεύονται προσωρινά στους χώρους που περιγράφονται στον σχετικό όρο (**όρος 1.22, Ενότητα Β**) του παρόντος παραρτήματος

(Παράρτημα Ι).

- 1.10. Ο χώρος των εγκαταστάσεων να ασφαρίζεται για την παρεμπόδιση της ελεύθερης πρόσβασης σε αυτόν.
- 1.11. Το έργο να συντηρείται και να λειτουργεί με τρόπο ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα έκρηξης ή πυρκαγιάς ή οποιασδήποτε τυχαίας έκλυσης ρύπων στον αέρα, το έδαφος ή/και τα νερά, που μπορεί να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.
- 1.12. Αν κατά τη λειτουργία του έργου διαπιστωθούν προβλήματα θορύβου από τα μηχανήματα, τότε ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να λάβει πρόσθετα μέτρα αντιμετώπισης προβλήματος.
- 1.13. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- 1.14. Να εφαρμόζεται και να υπόκειται σε τακτική αξιολόγηση και αναβάθμιση το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.
- 1.15. Σύμφωνα με την Περιβαλλοντική Γνωμάτευση με Αρ.Φακ.02.10.013.015 και ημερομηνία 23.1.2017 που εκδόθηκε για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού, για τους χημικούς ελέγχους για σκοπούς περιβαλλοντικής παρακολούθησης να επιλέγεται διαπιστευμένο, για την κάθε συγκεκριμένη ανάλυση, εργαστήριο ή εργαστήριο που να παρέχει αναλυτικό πρωτόκολλο με τεκμηριωμένη μέθοδο που χρησιμοποιεί για τις απαιτούμενες δοκιμές σε σχέση με την παράμετρο που διερευνάται (τυφλά δείγματα ελέγχου, πρότυπα υλικά αναφοράς, υπολογισμένη αβεβαιότητα και όρια προσδιορισμού της μεθόδου).
- 1.16. Για τα συστήματα πυρόσβεσης, ο Κύριος του έργου υποχρεούται να τηρήσει τις πρόνοιες του περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, καταστροφή) Νόμου (Ν23(Ι)/2010), καθώς και των Κανονισμών 133/2010 και 132/2010 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό/ εξοπλισμό πυρόσβεσης-πυροπροστασίας).
- 1.17. Στους χώρους όπου υπάρχει μηχανολογικός εξοπλισμός και κίνδυνος διαρροής ελαίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτού. Τα απορροφητικά υλικά να επιθεωρούνται σε τακτική βάση και σε περίπτωση διαπίστωσης αυξημένης προσρόφησης υγρασίας να γίνεται άμεση αντικατάστασή τους.
- 1.18. Να εντοπίζονται οι κυριότερες πηγές θορύβου που να περιλαμβάνουν: α) κατά το δυνατόν χρήση εξοπλισμού εξωτερικού χώρου, χωρίς υπέρβαση του ορίου θορύβου του και β) εξωτερικές θορυβώδεις εργασίες μόνο κατά τη διάρκεια των εργασιμων ωρών.
- 1.19. Ο χώρος στον οποίο θα λειτουργεί η εφεδρική ηλεκτρογεννήτρια να είναι καλά ηχομονωμένος.

- 1.20. Όπου απαιτείται, ο μηχανολογικός εξοπλισμός σταθερής βάσης να απομονώνεται με πάνελ μονωτικών υλικών για σκοπούς ηχομόνωσης.
- 1.21. Σε περίπτωση διακοπής του ηλεκτρικού ρεύματος κατά τη φάση λειτουργίας να ληφθεί μέριμνα για την εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγού ζεύγους που θα καλύπτει τις κρίσιμες εγκαταστάσεις ασφαλείας.
- 1.22. Όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (π.χ. λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες χημικών, κλπ.), να συλλέγονται και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτού.
- 1.23. Τα μέσα προστασίας από ρύπανση (περιμετρικοί τοίχοι, αδιαπέραστα δάπεδα, κλπ.) να επιθεωρούνται και να συντηρούνται τακτικά και να διατηρούνται σε άριστη κατάσταση.
- 1.24. Να τηρούνται Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης Αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου. Τα εν λόγω Μητρώα να αποστέλλονται κάθε Μάρτιο στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος.
- 1.25. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων.
- 1.26. Οι ανάγκες εξωτερικού φωτισμού να ελαχιστοποιηθούν με τρόπο έτσι ώστε να μπορούν να εκτελούνται οι διάφορες δραστηριότητες αλλά να μην εκπέμπεται φως πέραν των ορίων των χώρων των έργων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την όσο το δυνατό μειωμένη ένταση φωτός, με τη χρήση εστιασμένου καθοδηγούμενου φωτισμού όπου αυτό είναι απαραίτητο, με τη χρήση φώτων πολύ κοντά στο έδαφος, τη χρήση χρονοδιακοπών για την έγκαιρη διακοπή φωτός που πιθανόν να συμβάλει στην φωταύγεια της περιοχής.
- 1.27. Να εφαρμόζεται κατάλληλο πρόγραμμα για τη σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης και η επαρκής ανταπόκριση σε περιστατικά έκτακτης ανάγκης.

## **2. Όροι για την περιβαλλοντική παρακολούθηση και επιτήρηση (Environmental Monitoring)**

- 2.1. Ο Κύριος του έργου να κατάρτιζει και να υποβάλλει στο Τμήμα Περιβάλλοντος ετήσια έκθεση (μέχρι τις 31 Μαρτίου του επόμενου έτους) η οποία να περιλαμβάνει τα πιο κάτω (Περιγραφή των μέτρων/ δράσεων που λαμβάνονται για την τήρηση των όρων της παρούσας Ενότητας Γ: «Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το Στάδιο Λειτουργίας του έργου»,
- Περιγραφή τυχόν περιστατικών αστοχίας των αντιρρυπαντικών συστημάτων, περιστατικών ρύπανσης, διαρροών επικίνδυνων ουσιών, κλπ. και τρόπος αντιμετώπισης τους.
  - Τα αποτελέσματα χημικών ελέγχων των παραμέτρων που θα παρακολουθούνται και οι οποίες βασίζονται στον τύπο της εγκατάστασης, στον τύπο των δραστηριοτήτων και στους όρους της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης με Αρ. Φακ.02.10.013.015 και ημερομηνία 23.1.2017 που εκδόθηκε για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού.
  - Αποτελέσματα μετρήσεων ηλεκτρομαγνητικών πεδίων,
  - Ποσότητες αποβλήτων (επικίνδυνων και μη) που παράχθηκαν, τον τρόπο προσωρινής αποθήκευσης αυτών και τον τρόπο και εγκατάσταση τελικής διάθεσης αυτών.
  - Τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης Επικίνδυνων Αποβλήτων,

- Τα αποδεικτικά παραλαβής των επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων από αδειοδοτημένους, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011, φορείς συλλογής και επεξεργασίας αποβλήτων.
- Αποτελέσματα της περιβαλλοντικής παρακολούθησης, συμπεράσματα και εισηγήσεις για περαιτέρω μέτρα μετριασμού.

#### **ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι για τον τερματισμό λειτουργίας του έργου**

1.1. Σε περίπτωση πρόθεσης αποξήλωσης μέρους του έργου ή τερματισμού της λειτουργίας του να υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος Μελέτη Τερματισμού και Αποκατάστασης του χώρου του έργου, έξι μήνες πριν την έναρξη των οποιωνδήποτε εργασιών. Η εν λόγω μελέτη να αξιολογεί την κατάσταση ρύπανσης του εδάφους και των υπόγειων νερών από εκείνες τις επικίνδυνες ουσίες που η εγκατάσταση χρησιμοποιούσε, παρήγαγε ή ελευθέρωνε κατά τη διάρκεια λειτουργίας της. Επιπρόσθετα, να περιλαμβάνει ποσοτικοποιημένη σύγκριση της κατάστασης του εδάφους και των υπογείων νερών κατά τον οριστικό τερματισμό της, σε σχέση με την αρχική κατάσταση (Baseline). Ιδιαίτερη έμφαση να δοθεί στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και στα απαραίτητα μέτρα που θα ληφθούν, εκ μέρους του Κύριου του έργου, με στόχο την απομάκρυνση, τον έλεγχο, τη συγκράτηση ή τη μείωση των επικίνδυνων ουσιών, ώστε ο χώρος, λαμβανομένης υπόψη της τρέχουσας ή της εγκεκριμένης μελλοντικής χρήσης του να μην αποτελεί οποιοδήποτε κίνδυνο για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία.

#### **ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: Όροι για τροποποίηση των εγκαταστάσεων και της λειτουργίας του έργου**

1.1. Σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής στο έργο π.χ. επέκταση, διασύνδεση, αποξήλωση, κλπ. και πριν την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος με σκοπό τη διερεύνηση για το κατά πόσο οι εργασίες που επίκεινται να διεκπεραιωθούν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου (Αρ.127(Ι) του 2018).

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ  
5 Μαΐου 2022

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

### ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΑΡΧΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων απέστειλε τις απόψεις του με επιστολή με Αρ.Φακ.2.10.001.02 και ημερομηνία 28.3.2022 αναφέροντας ότι δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του προτεινόμενου έργου, καθώς στο χώρο δεν έχουν εντοπιστεί μέχρι σήμερα αρχαιότητες. Αναφέρει επίσης ότι αν κατά τη διάρκεια των εργασιών εντοπιστούν αρχαιολογικά κατάλοιπα τότε οι εργασίες θα πρέπει να διακοπούν και να γίνει η απαιτούμενη έρευνα από αρμόδιου υπαλλήλους του Αρχαιολογικού Μουσείου της Επαρχίας Λάρνακας. Στην επιστολή σημειώνεται ότι εναπόκειται στη διακριτική εξουσία της Διευθύντριας του Τμήματος Αρχαιοτήτων να αποφασιστεί το μέλλον των αρχαίων καταλοίπων που τυχόν θα έρθουν στο φως στο χώρο του έργου, καθώς επίσης και το μέλλον του επηρεαζόμενου τεμαχίου.

Οι απόψεις του Τμήματος Αρχαιοτήτων λήφθηκαν υπόψη στην περιβαλλοντική αξιολόγηση του έργου και τέθηκαν στην Αιτιολογημένη Διαπίστωση, από την Περιβαλλοντική Αρχή, σχετικοί όροι.

Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης (ΤΓΕ) απέστειλε τις απόψεις του με ηλεκτρονικό μήνυμα με επιστολή με Αρ.Φακ.5.21.005/76 και ημερομηνία 9.2.2022 αναφέροντας ότι το υπό μελέτη τεμάχιο καλύπτεται από παλαιότερες επιχωματώσεις κάτω από τις οποίες απαντώνται μάργες του γεωλογικού σχηματισμού Λευκωσίας. Βρίσκεται εντός των Ζωνών Γεωλογικής Καταλληλότητας που καθορίστηκαν από το Τμήμα και συγκεκριμένα εντός της Ζώνης 1, η οποία απειλείται από γεωκινδύνους που πολύ πιθανόν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο δομημένο περιβάλλον. Στη Ζώνη αυτή απαιτείται η εκπόνηση γεωλογικής/γεωτεχνικής έρευνας για όλες τις αναπτύξεις/ οικοδομές/ κατασκευές/ προσθήκες. Η έρευνα αυτή εκπονείται από γεωλόγο, μέλος του ΕΤΕΚ, κατά το αρχικό στάδιο της μελέτης και οπωσδήποτε πριν το τελικό σχεδιασμό από τον μελετητή. Η έρευνα αποσκοπεί στην εξακρίβωση των μηχανικών χαρακτηριστικών του υπεδάφους.

Οι απόψεις του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης (ΤΓΕ) λήφθηκαν υπόψη στην περιβαλλοντική αξιολόγηση του έργου και τέθηκαν στην Αιτιολογημένη Διαπίστωση, από την Περιβαλλοντική Αρχή, σχετικοί όροι.

Ο Έπαρχος Λάρνακας απέστειλε τις απόψεις του με επιστολή με Αρ.Φακ.5.33.026.037.015 και 2.3.2022 αναφέροντας ισχύουν οι απόψεις που εκφράστηκαν προς το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως με επιστολή με Αρ.Φακ.5.33.026.037.015 και ημερομηνία 30.10.2020 στην οποία αναφέρεται ότι δεν φέρει ένσταση στη χορήγηση της αιτούμενης άδειας, νοουμένου ότι θα εξασφαλιστούν θετικές απόψεις από όλα τα αρμόδια Τμήματα και Υπηρεσίες.

Οι απόψεις του Έπαρχου Λάρνακας λήφθηκαν υπόψη στην περιβαλλοντική αξιολόγηση του έργου.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) απέστειλε τις απόψεις του με ηλεκτρονικό μήνυμα με Αρ.Φακ.2.10.36.9 και ημερομηνία 14.2.2022 αναφέροντας ότι δεν έχει οποιαδήποτε σχόλια.

Οι απόψεις του ΤΕΕ λήφθηκαν υπόψη στην περιβαλλοντική αξιολόγηση του έργου.

Το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών απέστειλε τις απόψεις του με ηλεκτρονικό μήνυμα ημερομηνίας 30.3.2022 αναφέροντας ότι δεν έχει αρμοδιότητα για τέτοιου είδους έργα.

Οι απόψεις του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών λήφθηκαν υπόψη στην περιβαλλοντική αξιολόγηση του έργου.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ  
Μάιος 2022